

NADPRODUKCIJO JE TREBA ČIMPREJ PREPREČITI

ZA ZAŠČITO PRED PRETEČO DEPRESIJO MORA VLADA IZDATI TISOČ MILIJONOV DOLARJEV

Značilna izjava predsednika zveznega rezervnega urada. — Komaj je dežela prebolela zadnjo depresijo, se mora že pred novo ščititi. — Kupovanje na obroke slabi gospodarski položaj. — Industrijalci naj za leto vnaprej ugotove svoje produkcijo.

WASHINGTON, D. C., 4. januarja. — Danes je pričal pred posebnim senatnim odborom M. S. Eccles, predsednik zveznega rezervnega urada, kateri preiskuje obseg in vzroke nezaposlenosti.

Po njegovem mnenju bo treba takoj potrošiti tisoč milijonov dolarjev, da se bo nakupna sila prebivalstva nekoliko dvignila.

Nazadovanje produkcije povzroča v prvi vrsti naraščanje cen. Ker so izdelki predragi, jih narod ne more kupovati, in posledica tega so polne zaloge in skladišča.

Stavbinska industrija je skoro na mrtvi točki, in stavbinska industrija je v zvezi s poglavitnimi industrijami dežele.

Komaj smo se izkopal iz depresije, ki se je začela leta 1929, — je pričal Eccles, — se nam že druga bliža. Treba se je pripraviti in jo preprečiti, še predno se bo razpasla.

Po mojem mnenju bi bilo najbolje, če bi se industrijalci sporazumeli z delavci ter prostovoljno privolili v znižanje stroškov in mezd. Mezde seveda ne smejo pasti pod določeno nižino, in zato bo poskrbel kongres, ki bo v svojem sedanjem zasedanju skorogotovo sprejel predlogo glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa.

WASHINGTON, D. C., 4. januarja. — Predsednik Roosevelt je danes pojasnil časniškim poročevalcem svoje stališče napram kupovanju na obroke. Po njegovem mnenju morata dobiti kapital in delavstvo priliko, da izravnata svoje difference, predno bo vlada prisiljena nastopiti s pomočjo zakonskih odredb.

Trgovci imajo prevelike zaloge, katerih se skušajo iznebiti s prodajo na mesečne obroke.

Če se je prejšnja leta odločil delavec za nakup pohištva, ga je moral plačati v dvanajstih mesecih. Zdaj so nekateri trgovci podaljšali ta rok na osemindvajset mesecev. Za človeka z majhnim zaslužkom je to precej mikavno, ko je pa enkrat v mreži, ne pride zlepa iz nje.

Predsednik Roosevelt bo kmalu naslovil na kongres novo poslanico, v kateri se bo bavil izključno le z monopoli.

V deželi je več tisoč korporacij, in med njimi jih je sto, na katere odpade 65 odstotkov vse produkcije. Med temi korporacijami jih je dosti, ki uganjajo umazano konkurenco, plačujejo delavcem nizke plače in jih silijo delati po deset ali še več ur na dan.

Te neznosne razmere skuša predsednik odpraviti s pomočjo delavske predloge, ki določa minimalne plače in maksimalni delovni čas.

Večina korporacij je poštenih, in proti njim predsednik ne bo naperil svojih očitkov.

Predsednikov tajnik Stephen T. Early je dejal, da je predsednikov poziv, naj bi velekapital sodeloval z vlado, našel odmev. V Belo hišo je dospelo vse polno pisem in brzojavk, v katerih odobravo zastopniki velekapitala predsednikovo stališče.

Kanton se pripravlja na obleganje

BORBA ZA TERUEL ŠE NI ODLOČENA

Boji z noži se vrše za posest ceste, ki pelje v Teruel. — Fašistična posadka v Teruelu se še vedno brani.

HENDAYE, Francija, 4. januarja. — Fašisti in republikanci, čijih v cunje zavite čevlji puščajó na sveže zapadlem snegu krvave sledove, se bore mož proti možu v Sierras de Albarracin za posest glavne ceste, ki pelje v Teruel.

Najljutejši boji so v teku okoli Concuda, ki se nahaja samo 4 milje severno od Teruela. Armadi se borita v dva čevlja debelem snegu, v hudem mrazu in viharju, ki piha z naglico 50 milj na uro.

Vojaki, ki že niso jedli 48 ur, se bore z noži in puškinimi kopiti za posest ceste, ki teče iz Saragosse skozi Daroco in Calamocho v razdejani Teruel, kjer je v 15 dnevih na obeh straneh že padlo 35.000 vojakov.

Republikanci so z višin nad cesto preprečili fašistom, da se niso prišli v stik s svojimi tovariši, ki se branijo sredi Teruela.

Dosedaj ne more še nobena stranka trditi, da je v popolni posesti Teruela. Tuji opazovalci pravijo, da je bitka za Teruel največja v sedanjih državljanskih vojni, in da je zavzela obsega bitke v svetovni vojni.

MADRID, Španija, 4. jan. — Sinoči se je vnela bitka komaj pol milje od Teruela, ko so fašisti dobili ojačenje in so skušali osvoboditi svoje tovariše, ki so zabarikadirani sredi mesta.

Uradno poročilo vojnega ministrstva pravi, da so vladni vojaki naskočili palačo civilnega guvernerja in jo zavzeli. — Fašisti pa so v zadnjem trenutku pobegnili in se utrdili v Aragon hotelu ter se še dalje branijo.

HITLERJEVA NOVOLETNA POSANICA

BERLIN, Nemčija, 3. jan. — Kanceler Adolf Hitler je v svoji novoletni poslanici na nemški narod rekel, da bo nazijska vlada leta 1938 posvetila vse svoje sile povečanju nemške armade tretjega cesarstva.

"Prepričani smo," je rekel Hitler, "da bomo mogli vzdržati dragoceni mir v bodočnosti, toda samo, če bomo močan narod."

Hitler je tudi izrazil upanje, da bo tudi ostali svet prispeval za prijateljsko rešitev problemov, ki slone na podlagi pravičnih in moralnih zahtev.

PREGANJANJE ŽIDOV NA ROMUNSKEM

Židi v bojazni dvigajo denar iz bank. — Mnogo Židov je že pobegnilo iz dežele. — Vlada zatira časopisje.

DUNAJ, Avstrija, 4. jan. — Panika na borzi in denarnem trgu je zavzela tak obseg, da je novi trgovski minister Virgil Gigurtu sklical konferenco časniških poročevalcev, katerim je pojasnil splošni nemirni položaj. Splošno zbeganost je pripisoval naravnim vzrokom, med katerimi so plačila ob koncu leta in pomanjkanje tujega denarja.

List "Universul" pravi, da židje po celi deželi dvigajo svoje vloge iz bank in se pripravljajo na beg. Samo v Kišinevu v Besarabiji je bilo dvignjenih 10.000.000 lejev.

Ministrski predsednik Oktavian Goga je svojega najboljšega gorečega protizidovskega pristasa postavil za prefekta v Kišinevu, glavnem mestu Besarabije. V mestu so bili zatrti vsi ruski in židovski listi, razun enega ruskega, ki pa more izhajati samo pod pogojem, da odpusti vse svoje židovske uslužbence. V Besarabiji je dovoljen samo en ruski dnevnik in en tednik.

Ravnatelj nekega velikega hotela na Dunaju pravi, da je prišlo v njegov hotel že mnogo premožnih romunskih trgovcev in bankirjev, ki so mogli naglo urediti svoje premoženjske zadeve ter tvorijo predno stražo židovskega izseljevanja iz Romunske. Samo v en hotel je prišlo 40 romunskih židov, ki so po telefonu sklenili ureditev svojega premoženja.

Neko poročilo z meje pravi, da je bilo zavrženih 60 židovskih beguncev, ki niso imeli dovolj denarja.

MORILEC OBUPNO JOKA

OSSINING, N. Y., 3. jan. — Salvatore Ossido, star 27 let, je večeraj preživel zadnjo nedeljo na tem svetu in je prosil svojo ženo in svojega očeta, da storita vse, da ga guverner Lehman reši električnega stola, na katerem ima umreti prihodnji četrtek.

Ossido je bil ves obupan, ko sta ga obiskala žena in oče ter je pretakal grenke solze. Na smrt je bil obsojen zaradi umora 8 let stare Elnor Sporrer v Brooklynu.

HITLERJEVO VOŠČILO PAPEŽU

BERLIN, Nemčija, 3. jan. — Nemška uradna časniškarska agencija naznanja, da je kancelar Hitler poslal novoletno voščilo papežu Piju XI. Papež mu je nato poslal svoje voščilo.

VIHARNA SEJA V EGIPČANSKI ZBORNICI

Poslanci so med velikim hrupom preprečili branje kraljevega odloka. Nahas paša vodi obstrukcijo.

KAIRO, Egipt, 4. jan. — Bivši ministrski predsednik in vodja vafid stranke Mustafa Nahas paša in njegovi pristaši so z velikim hrupom preprečili, da predsednik poslanske zbornice dr. Ahmed Maher ni mogel prebrati kraljevega odloka, s katerim je bila poslanska zbornica za en mesec preložen.

Ko je bila seja odprta, je dr. Maher naročil svojemu tajniku, da prebere dnevni red. Tajnik je najprej bral pisma nekaterih poslancev, ki so se opravičili, da se ne morejo udeležiti seje. Nahas paša je skočil na noge ter je zahteval, da sme govoriti. Dr. Maher ga je prosil, da počaka, da bo prebran dnevni red. Nahas je sedel, toda zopet vstal in pričel govoriti in dr. Maher ga ni mogel vstaviti. Nahas paša in njegovi pristaši so napravili tak hrup, da je dr. Maher pozval poslance, da zapuste zborovalnico in ukazal izprazniti galerije.

Ostre besede so padale med Nahasom in dr. Maherjem. Dr. Maher je nato ukazal ugasniti luči, Nahasovi pristaši pa so prižgali užgalice, da je bilo mogoče prebrati resolucijo, ki izraža sedanjemu kabinetu nezaupnico.

PRODUKCIJA MESA ZELO PADLA

CHICAGO, Ill., 3. jan. — Institute of American Meat Packers naznanja, da je znašala produkcija mesa leta 1937 dva milijona funtov manj kot pa leta 1936.

KAZNENCI SO SE VRNILI

MONTGOMERY, Ala., 3. januarja. — Kaznenci — 550 po številu in "najboljši" v državi Alabama, — ki so bili izpuščeni na svobodo za božične praznike, so držali svojo "častno besedo" in so se zopet vrnili v kaznilnico.

SMRTNA KOSA

V Greenwich, Conn., je predvečerašnjim umrla Mrs. Zelenc, vdova po pokojnem Franku Zelencu, bratu našega dopisnika Jožeta Zelenca. Umrla je za pljučnico. Zapušča dva sinova, katerima izrekamo iskreno sožalje.

KITAJSKI LETALCI SO USPEŠNO BOMBARDIRALI NANKING

KANTON, Kitajska, 4. januarja. — Kitajci so prepričani, da je japonski vpad v provinco Kwantung in obleganje Kantona neizogibno in je le še vprašanje časa ter se pripravljajo na boj.

ANGLEŠKA PROPAGANDA

Z današnjim dnevom bo Anglija pričela v arabščini propagando po radio. — S tem hoče delovati proti italijanski propagandi.

LONDON, Anglija, 3. jan. — Z današnjim dnevom bo angleška vlada pričela veliko propagando po radio v arabščini ter hoče s tem nastopiti proti sovražni italijanski propagandi na bližnjem vzhodu.

Enir Seif al Islam, sin imama iz Jemena in ministri dveh drugih arabskih kraljestev na meji Palestine, Saudi Arabia in Irak, kakor tudi egiptski poslanik v Londonu in guverner v Adenu sir Berhard Reilly bodo navzoči pri slovesni otvoritvi tega programa.

Angleška vlada bo z resničnimi poročili pobijala sovražno italijansko propagando, ki jo pošilja radio postaja v Bari in drugih italijanskih mestih.

Angleško časopisje dolži Italijo, da je s svojo propagando po radiju povzročila v oktobru lanskega leta vstajo v Transjordaniji.

Poleg tega pa bo angleška radio postaja pošiljala resnična poročila o svetovnih dogodkih v druge dežele, zlasti pa v južnoameriške države.

PROTI ZAPLEMBI IGRALNICE

AGUA CALIENTE, Mehika, 4. jan. — V razkošnem hotelu Agua Caliente se je nastanilo 400 mehiških delavcev s svojimi družinami v protest proti vladni zaplembi. Vlada je odzvala pravice hotelu, kamor so tekotom prohibicije prihajali bogati Amerikanci na velike zabave ter je hotel premenila v vojaško letalsko šolo.

Delavci so naznanili, da bodo ostali v hotelu, dokler jih vojaki s silo ne preženejo. Delavci so guvernerju Rudolfo Sanchez Taboadi v Mexicali poslali svojo deputacijo. Poslali so tudi brzojavni protest predsedniku Lazaro Cardenasu.

Delavci so bili uslužbeni v hotelu, ki je bilo veliko zabavišče in igralnica. Igralnica bi zopet imela biti odprta za Božič, toda predsednik Cardenas ni hotel dati pravice.

Tuji opazovalci so vsi edini v domnevanju, da bodo Japonci pričeli prodirati proti Kantonu, toda tak napad se more še zavleči več mesecev, ker bodo Japonci najbrže hoteli utrditi svoje postojanke v provinci Šantung in dolnji dolini Jangceja. Ako se bo kitajska vlada še vedno upirala Japoncem, tedaj bodo morali Japonci prodirati proti jugu, od koder prihaja največ orožja za kitajsko armado.

Kitajske vojaške in civilne oblasti zatrjujejo, da je provinca vsak čas pripravljena na boj.

Jedro južne armade je četrti armada generala Juhanmou, ki šteje okoli 150.000 dobro izvežbanih in opremljenih vojakov. Poleg tega ste v Kwantungu dve diviziji in Kvangsija in je za slučaj japonskega vpada tudi mogoče pričakovati pomoč od province Hunan.

V slučaju japonskega prodiranja bo kitajska armada uničevala vse prometne zveze, toda Kanton bo najbrže obvarovan uničenja, navzlic temu, da so oblasti naznanile, da Japoncem ne bodo pustile drugega kot gole stene.

ŠANGHAJ, Kitajska, 4. januarja. — Kitajski letalci so dvakrat napadli japonske ladje na Jangceju, toda niso imeli pri tem nikakega uspeha. — Bombe so padale v vodo in aeroplani so odleteli.

V nedeljo je pet kitajskih aeroplanov napadlo Nanking in so vrgli 10 bomb v bližini japonskega letališča. Vse bombe so padle na majhne kmetije v okolici in niso napravile nikake škode.

Japonci pravijo, da se jim ne mudi zavzeti Cingtaa, ker mesto ni stratezično važnosti in mora armada prodirati proti jugu proti Cinanu, glavnemu mestu province Šantung ter uničiti kitajsko armado, ki je še ostala v Šantungu.

Kitajske oblasti poročajo, da je armada generala Čangfai-veja pregnala Japonce iz Hangčova, jugozapadno od mesta Šanghaja.

REPUBLIKANSKA ZMAGA

CINCINNATI, Ohio, 3. jan. — Republikanci so se polastili večeraj kontrole nad mestnim svetom ter so izvolili Jamesa Garfielda Stewarda za župana. Njegov prednik je bil demokrat Russell Wilson, ki je župnil osem let.

Kratka Dnevna Zgodba

JOŽA HERFORT:

SENTIMENTALNA ROMANCA

Na peščenih kraških tleh je ležal zaljubljen fant. Griči okrog njega so zeleneli. Rdeče modre in bele rože so se skrivale med skalami in travo. Solnce je prijazno svtilo, tako toplo je bilo. In če je človeku toplo pri sreči — to je šele lepo. Vem, poznam tistega fanta, tako mi je enak, kot bi sebe gledal v zrcalu. Ne, se boljše je. Miren, tih, globoko, pokojno, vendar ognja polne so njegove oči. Globoko govori, se globlje gleda. Svetlomodu, sivkaste oči ima in valovite pšenice lase. Lepe so njegove oči. Če pa se tisti mrzli, a obenem žgoči pogled vsesa v tvoje oči, se ti zajamejo tla pod nogami. Ono pomlad ga je minila resnost. Globina njegove duše je prešla v pojočo, razigrano plitvino. Ne, vsa globina je prišla v tesne mladosti, v njegovi duši je zakipelo. Zakaj čemu? Srečal je mladenko. Kaj bi vam jo opisoval, kaj bi jo vam predstavljal, s tem bi samo njeno dostojanstvo in lepoto ponižal, njeno mladostno svetlo senčil. Nič, prav nič vam ne povem o njej! Samo to, da so morda tudi njeno rjavosivozelene oči dostikrat iskale mirnih pogledov modrosivih ali sivorjavih oči. Kolebala je kot na nestalni osi, ne vedoč, kam bo onahnila. Že se je odločila in potem je ležal zaljubljeni fant na zelenih gorskih tleh. Njegovo sree pa je še vedno iskalo globine dekliške duše.

Nisem vam hotel tega povedati. Drugo sentimentalnejšo zgodbičo bi vam rad povedal. Prav ista deklica je bila takrat zraven. Po trgu sem iskal tistih rdečih rož, strupenih a vendar zdravih, ki tako močno vplivajo na sree. Vendar nisem iskal ljubezenskih rož, teh na trgu ne dobiš. Mimo mene je prinesel kinet v nerodnem lesenem kurniku ptiča, za pol drugega goloba velikega, širokih kril in širokega repa. Teme in hrbet je imel temnorjav, prav tako krila in rep na zgornji strani. Prsi je imel umazano rumeno bele, podolžno rjavoprognate. Noge je imel voščeno rumene, pa oborožene z ostrimi črnosivimi kremplji. Kljun je bil oster, močan, zavil. Udaril je s krili po lesenih prečkah ječe: zablščala se je njih spodnja stran, belorjavo progasta. Oči so mu sovražno, ježno sijale v sivorjavi barvi. Izanee izpod Krima je prinesel na trg kanjo mladico. Vsi trije smo pričeli barantati zanj ko za konja. Naposled sem imel ptico v rokah.

"In kaj boš z njo?" me je vprašala, pa me pogledala nekam izpod čela.

"Ti si prosta, jaz sem prost, naj bo prosta še ona."

Ptice sem vrzel v zrak, ženske so zavreštele, kanja pa je spaval. V solnce so je zasvetila svetlejša spodnja stran, s počasnimi, mirnimi zamahi velikih kril je spaval v višino in zavila čez Grad proti rodne mu Krimu. Poslej sva bila s deklico boljša prijateljca. Boljša prijateljca in večkrat sem mislil nanjo.

Žensko prijateljstvo, katero nenadoma preneha in se prične ljubezen, žensko prijateljstvo, katere mu ne več postaviti meje! Vem, da je bilo z menoj prav tako, kot z onim zaljubljenim fantom, ki je ležal na kraški poljani in zrl v modri nebesni strop.

V vročini pasjih dni sem se ono leto potil po pograbskih hostah, ona je letovala v Kranjski gori. V hladnih večerih in

rosnih jutrih sem čakal srnjaka, vendar ga nisem pričakal. Obdolžil sem ga, da je šel vavovat v Kranjsko goro, morda pa je šel k Sveti Katerini prosit za pamet. Drugovale so mi kanje. — Gnezdo se je speljalo. Gnezdlile so bile v gošči, poznal sem jih že, ko so bile še majhne, belo puhaste. Pet jih je bilo, ko so se zdaj vozile v razpaljenem zraku nad raztrganimi pokrajskimi grapami.

V jutru, vedno je bilo že polno, so šle visoko, visoko v zrak. Skoro kot drobne točke so bile, krožile so, krožile, zamahnile s krili komaj parkrat na minuto. Kako lepe so se mi zdele. Kako lepe so me razpoložile. Spomnil sem se na vdece rože, ki sem jih iskal po ljubljanskem trgu, na dekličin in na tisto kanjo, ki sem jo takrat osvobodil. Čudovite ptice so kanje, ločijo, krožijo skoro vedno okrog ene same točke, prav tako, kot sem se jaz sukal z mislimi okrog ene same točke. Tedaj, ono leto sem kanjam odpustil vse. Nisem videl mladih zajčkov, ki so jih odnesle nisem videl jerebije ki so umirale v njihovih krempljih. Videl sem, zakaj sem to napravil. Če bi povedal dekletu, da sem ustrelil kanjo, ptico, ki sem ji sam dal prostost, bi bilo žalostno. Tega bi mi morda ne povedala, toda njeni oči bi bili žalostni.

Še dve zgodbiči vam bom povedal o kanji. Ena je zabavna, druga pa spet sentimentalna. To zabavno vam povem zato, da mi ne boste rekli, da sem preveč zaljubljen.

Korlek in Viktor sta imela mlado kanjo. Pravzaprav nista bila prvotna lastnika onadva. Kanjo sta ujela na velikih Marmontovih orehih ob Ljubljani. Kako, kaj in kdaj sta jo ujela ne vem, vem pa da sta jo. Potem sta jo imela zaprtjo na pustem prostornem dvorišču. Tja so včasih zašli redki študentje, semintja med njimi star profesor, ki ga je bila sama posebljena pozabljenost. Velik klobuk je nosil, zeleno suknjo je imel, ki je bila nekakaj črna. Ozronne, čolnom podobne čevlje, ovrtnik do ušes, na njej pa neizbežnega metuljčka. Klunkasto zakrivljen nos je imel in kot kak strojevala sive oči. Če je zavpil ali če se je zasmejal, je pokazal svoje plankaste rumene zobe. Korlek in njegov

drug sta bila falota, milo povedano. Kanjo sta naučila, boljše izučila tako, da se ji razen njiju ni smel nihče približati bolj kot na dober seženj. Stari profesor, s kljukastim nosom ju je opazoval s kanjo vred. To, da mora biti umetnost, žival tako naučiti in ji vcepiti nekaj pojem kulture. Pozneje se mi je zdelo, da ga je kanja razumela in se mu hotela maščevati. Končno ga je prav dobro izplačala. Neko popoldne jo je prišel obiskat. Sedela je na prečki in ga opazovala z lokavimi sivimi očmi. Profesor se je pripognil, pomaknil širokokrajni klobuk na teme in jo zadovoljno opazoval. Po bliskovo se je obrnila, dvignila rep in zelena suknja gospoda profesorja je bila belo pobrizgana. Po stari navadi je vzel iz žepa robec, ga oslinil in si pričel temeljito drgniti suknjo. Potem je porinil klobuk na oči, ježno povedal kanji, da to ni kulturno in odšel s trdnimi koraki za vedno od nje.

Ta je vesela, sedaj še sentimentalno.

Z dekletom sva šla na sprehod. Vreme je bilo pusto, nerodno, vendar tega nisva občutila, ker nisva polagala na to važnosti. Pravzaprav nisva takrat polagala važnosti na nobeno stvar. Taka je pač mladost, sebe vidi in nič drugega. Tihova stopala, mislim, da sva bila poglobljena drug v drugega. Morda sem se tedaj motil, vsaj ne vem. To pa dobro vem, da mi je dejala ko sva zapazila samotno kanjo, sedečo na drevesu ob vodi.

"Glej, ta je pa brez para." Prav ta beseda veliko pove. Prihodnjo pomlad sem se sprehajal prav ob tisti vodi. Mladi, življenja polni pari so se ob njej sprehajali. Pomlad je razgibala vse. Ko sem pa šel mimo dveh zaljubljenecv, je ona tiho, vendar dovolj glasno dejala:

"Glej ta je pa brez para."

Kakor sem bil vesel z deklico, tako sem postal ob teh besedah žalosten, tako bridko mi je postalo sredi cvetja in solnca. Tisto poletje za sentimentalno pomladjo so mi vriskali škrlančki tako živo in veselo, mi je žuborela voda tako vzpodbujajoče, živo, sveže. V vsakem škrlancu sem videl sebe, ob vsaki pesmi je pela moja duša, postal sem spet sentimentalni zaradi one deklice.

STAROST ZMAGOVITIH VOJSKOVODIJ.

Zadnje čase so začeli ponekod, zlasti pa na Angleškem, govoriti, da je treba armado pomladiti. Angleški general Fuller je baje izdelal nekako zgodovinsko statistiko, ki naj za 200 let nazaj ugotovi, da so vojskovodje v polnih moških letih bili najbolj zmagoviti. Po tej statistiki je bilo med vsemi vojskovodji svetovne zgodovine 47 odst. takih, ki so zmagovali, ko so bili stari že več kakor 60 let. Po tej statistiki so najboljše zmagovali možje, ki so bili stari natančno 40 let ter 4 in pol meseca.

Statistika vojaške slave je res zanimiva, vendar ni, da bi jo človek vzel za čisto zlato brez vsake opombe, saj tudi statistike o drugih rečeh dolro prenesejo razlago. Ko je neznani statistik delal to statistiko, menda k številkam starosti ni pristavil imen. Da lažje računamo, naj navedemo nekaj podatkov iz življenja znamenitih vojskovodij. Aleksander Veliki je živel od leta 356 do 323 pred Kr. Torej je bil star 33 let, ko je že umrl. Medtem je pa podjarnil skoraj ves tedaj znani svet. Hanibal, veliki vojskovodja Kartaganov ki se je vojskoval z Rimljani, je živel od leta 246 do leta 182 pred Kr. Torej je mož doživel 64 let. Cezar je živel od leta 100 do 44 pred Kr. Wallenstein od leta 1583 do 1634 pe Kr. Friderik Veliki od 1712 do 1786, Moltke od 1800 do 1891, torej je bil že 70 let star, ko je popeljal nemško armado zopre Francoze. Radecky je živel od leta 1766 do 1858, torej je bil že nad 70 let star, ko je pobil Italijane. Prince Evgen se je rodil leta 1663 ter je umrl leta 1736. Napoleon je živel od leta 1769 do 1821, njegov nasprotnik lord Wellington od leta 1769 do 1852, angleški zmagoviti admiral lord Nelson od leta 1758 do 1805, ruski vojskovodja Suvorov od leta 1730 do 1800. Med slavnimi vojskovodji zgodovine je vsekakor tudi švedski kralj Karel XII., ki se je rodil leta 1662 in je umrl leta 1718. Skoraj vsi ti veliki možje, z nekaj izjema, ni, so zmagovali še tudi v visoki starosti. Vsekakor pa je res, da je več zmag v mladih letih, ker jih je nekaj smrt že mlade pobrala.

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

39

— Da, gospa, sama in ne vedela bi, na koga bi se obrnila v svoji osamljenosti, da nimam edinega prijatelja, globoko udanega prijatelja, ki me podpira in bodri...

— Barona de Fontenay?

— Da. Ne morem si misliti, kaj mi je bil v teh strašnih dneh... Ah, njemu edinemu se moram zahvaliti, da me ta udarec ni povsem strl. On je znal najti besede, s katerimi je olajšal mojo bolelost in me potolažil. Ves čas mi je izkazoval mnogo ljubeznivosti, toda šele od tega trenutka sem spoznala, kako globoko mi je udan.

Govorila je notranje razburjeno, glas se ji je tresel, toda na obrazu se ji je poznala naivna sreča.

— Kako dolgo že poznate grofa? — je vprašala Mina v silni napetosti.

— Kakih šest mesecev, — je odgovorila Lucie mirno. — Prispela sem iz Amerike in nisem se imela tu stalnega bivališča, ko sem ga prvič videla. In od takrat redno prihaja k meni. Najprej je prihajal v daljših presledkih, ker ni stanoval v Parizu, potem, ko se je vrnil v mesto, pa zelo pogosto.

Nastala je tišina, v kateri se je slišalo utripanje komtesinega srea. Tako glasni in močni so bili njeni utripi. Obvladala se je, da bi zastavila odločilno vprašanje, edino, ki jo je resnično zanimalo. S pogledom, ki je prodiral Lucii v dno duše, je je vzkliknila:

— In on vas ljubi...? Ali vas ljubi resnično?

Modre dekličine oči niso trenile, ohranile so svoj nedolžni izraz in Lucie je odgovorila v svoji deviški kreposti:

— Kako neki bi mogla dvomiti o tem po vseh dokazih globoke udanosti?

— O, da se bova dobro razumeli, — je nadejala Mina boječ se, da bi se ne zgrudila, — ali vas ljubi tako, kakor ljubi mož ženo, ki ji je pripravljen vse žrtvovati, vse dati?

Pri teh besedah se je Lucie vsa izpremenila. Zdelo se ji je, da se za njimi nekaj skriva. Čelo se ji je zmracilo, naivnost je izginila iz nje-nega obraza. Dotlej je imela pred seboj naivno dekle, skoraj otroka, zdaj je pa naenkrat stala pred odraslo žensko.

— Bojim se gospa, da vas nisem dobro razumela, — je odgovorila Lucie resno. — Vprašujete me, ali bi bil grof de Fontenay pripravljen iz udanostjo do mene dati mi vse, žrtvovati mi vse? ... Ne vem se ničesar o tem in upam, da mi sploh ne bo treba tega zvedeti, ker mi niti na misel ne pride dovoliti mu, da bi mi karkoli dajal. Niti najmanjše žrtve nočem sprejeti od njega. Doslej mi je izkazoval samo toplo zanimanje, bil je prijazen z menoj, kakor s so-

rodnico, potrebno nasvetov in zaščite. Zato sem mu od srea hvaležna. Tako je zdaj razmerje med nama. ... Vse, kar ste morda domnevali razen tega, je napačno.

Mina se je zgrozila. Ne morda, da bi bila gorčena nad nepričakovano trdoto pojasnil, ki jih je pravkar slišala iz ust mladega dekleta. Ena sama beseda v njenem odgovoru jo je bila bolešno zadela in pretresla v dno duše: — sorodnica. Od kod? Kako? Po kateri strani? In kako je bilo mogoče, da ona tega ni vedela? Zakaj ji mož ni povedal, da ima tako mlado in lepo sorodnico? Namestu, da bi videla v tem olajšanju, je imela vtis, da je postal njen položaj s tem še bolj zapleten. Čim naravnjeje in enostavnije se je zdelo, da bi jo bil moral Armand obvestiti o prihodu gospodične Andri-montove, tem bolj se je čudila, da ji je njen prihod prikril. Njegovi tajni stiki s tem mladim dekletom so izdajali v najboljšem primeru njegove pregrešne misli. In če se ni imel greha na vesti, se je gotovo pripravljaj nanj. — Vi ste njegova sorodnica? — je vprašala kakor da tega še vedno ne more verjeti.

— Da, njegova sestrična, — je povzela Lucie besedo z vsjo prirojeno živahnostjo, kajti obrčenem s sumničnjem ji je napolnil sree gnev.

— Njegova mati je bila sestra moje matere. Ali vam zadostuje to, gospa? Je vam zdaj vse jasno? Ali vam zadostuje to, gospa? Je vam zdaj vse jasno? Ali vam zadostuje moja beseda, ali pa potrebujete še dokaze? In zdaj, ko vem vam povedala, kdo sem jaz, bi mogla zvedeti, kdo ste vi? Zaslišujete me že dobro uro in rada bi vedela, kdo je vam dal to pravico.

In ker je komtesa de Fontenay molčala, je Lucie vsa razburjena vzkliknila:

— Dejali ste mi, da prihajate od grofa de Fontenay. Kako to, da mi ni napovedal vašega poseta? Odšel je pred dvema urama, ne da bi mi le z besedico omenil, da dobim poset.

— Najbrž še ni vedel, da sem namenjena k vam.

— Vi ste ga torej videli še potem, ko je odšel od mene?

— Najbrž.

— Kaj sta tako intimna med seboj?

— Da, — je odgovorila komtesa nežno, — in nič, kar se tiče njega, mi ne more biti tuje. Vedeti hočete, kdo sem? Pa naj bo: Mislite si, da je njegova mati še živa in da sem jaz njegova mati. Ali se čutite zadovoljno, ali občlanjete, da ste tako odkrito govorili z menoj?

V hipu je Lucina razdraženost izginila kakor Minin gnev. Lahko bi rekli, da je bilo eno posledica drugega.

(Dalje prihodnjič.)

MOST PREKO REKE MISSISSIPPI

Pogled na veliki most pred reke Mississippi. Most veže East St. Louis v Illinoisu in St. Louis v Missouri.

Ne zamudite!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

1938

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

